

JAK PORUSZAĆ TEMATYKĘ MIGRACYJNĄ NA ZAJĘCIACH PRZEDMIOTOWYCH W GIMNAZJUM?

JĘZYK OBCY, Anna Hentel, Katarzyna Siwiec

W nauczaniu języków obcych nietrudno znaleźć przestrzeń na podejmowanie różnorodnych zagadnień istotnych z punktu widzenia życia społecznego. Wynika to przede wszystkim z podstawy programowej składającej się z wielu obszarów tematycznych i gramatycznych oraz wykazu kompetencji językowych, które należy doskonalić. Warto zatem zdawać sobie sprawę, że tak ważna w ostatnich miesiącach tematyka, jaką jest współczesna migracja, to nie tylko objaw dobrej woli nauczyciela czy nauczycielki, ale również obowiązek wynikający z realizowania określonych treści nauczania. W wymaganiach szczegółowych podstawy programowej dla gimnazjum każdy z punktów pozwala na wprowadzanie szeroko rozumianej edukacji globalnej, dzięki której młodzi ludzie mają szansę poznać i zrozumieć otaczający świat wykraczający poza cywilizację europejską. Dodatkowo, tematyka migracyjna czy uchodźcza wpisuje się w temat: Życie społeczne, dzięki czemu możemy przeprowadzić z młodzieżą szereg lekcji dotyczących problemów i konfliktów związanych z obecną sytuacją społeczno-polityczną na świecie. Co więcej, pozostałe punkty podstawy programowej pozwalają włączać różnego rodzaju materiały w celu kształtowania określonych kompetencji językowych takich jak: rozumienie tekstu pisanego i słuchanego, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych, reagowanie na konkretne sytuacje oraz motywowanie do pracy w grupie.

Ze względu na to, że tematyka migracyjna jest obecnie kontrowersyjna, wielu nauczycieli i wiele nauczycielek czuje dyskomfort na myśl o poruszaniu jej na swoich lekcjach. Często towarzyszy nam lęk, napięcie czy uczucie niepewności, jak młodzi ludzie zareagują, jakie słowa padną, czy próba rozmowy nie przerodzi się w konflikt. Ponadto, niejednokrotnie obawa wynika z niewystarczającej wiedzy merytorycznej. Nauczyciel, który zazwyczaj występuje w roli eksperta, zdaje sobie sprawę, że w tej sytuacji nie tylko może nie znać odpowiedzi na wszystkie pytania, ale również trudno mu będzie zachować obiektywizm, a jednocześnie transparentność. Z pewnością lekcje dotyczące tego typu tematyki wymagają rzetelnego przygotowania merytorycznego i metodycznego. Poza przeanalizowaniem materiałów źródłowych, wybraniem metod oraz form pracy, warto również przemyśleć reakcje zarówno młodzieży, jak i nasze własne. Pozwoli nam to poczuć się pewniej oraz sprawniej odpowiadać na zadawane pytania. Rola moderatora może być zarówno dla nauczyciela/nauczycielki, jak i ucznia/uczennicy nową, a jednocześnie ciekawą alternatywą na lekcji języka obcego. Pozwala ona poruszać temat racjonalnie, a tym samym kształcić w młodych ludziach określone postawy i umiejętności, chociażby takie jak: szacunek, akceptacja czy sprawne prowadzenie rozmowy polegające na wzajemnym słuchaniu. Lekcje, na których uczniowie i uczennice są nie tylko oceniani, ale przede wszystkim wysłuchani, dają wiele satysfakcji obu stronom, a w konsekwencji przekładają się na większe zaangażowanie oraz efekty pracy.

Mimo że tematyka dotycząca migracji może stanowić wyzwanie, warto się z nią zmierzyć – to odskocznia od utartych schematów zarówno dla młodzieży, jak i nauczycieli oraz nauczycielek. Takie zajęcia pozwalają nam spojrzeć na grupę klasową z innej perspektywy, odkrywając w poszczególnych jednostkach nieznaną możliwość i ukryte potencjały, a jednocześnie stawiają nas w nowym świetle, dzięki czemu młodzież zyskuje motywację do pracy. Mamy również szansę stać się inspiracją dla młodych ludzi. Wszystkie te elementy wpisują się w realizowanie podstawy programowej nauczania języka obcego oraz programu wychowawczego szkoły.

